

به نام آنگه جان را فکرت آموخت

راهنمای

سبک‌شناسی ۲

(نشر)

مؤلف:

شیما عابدنیا

سرشناسه	عابدنیا، شیمیا، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	راهنمای سبک شناسی ۲ (نثر)
مشخصات نشر	تهران: فدک ایستایس، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۱۵۲ص: جدول
شابک	۷۵۰۰۰ ریال - ۶-۱۹۹-۱۶۰-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
یادداشت	کتاب حاضر راهنمایی بر کتاب "سبک شناسی ۲" (نثر) رشته ادبیات فارسی) تألیف سیروس شیمیا می باشد
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۶۳۵۱۱

راهنمای

سبک شناسی ۲ (نثر)

تألیف	شیمیا عابدنیا
مدیر تولید	رضا کرمی شاهنده
نوبت چاپ	اول - ۱۳۹۳
تیراژ	۵۰۰
چاپ و صحافی	یزدا
قیمت	۷۵۰۰۰ ریال
شابک	۶-۱۹۹-۱۶۰-۶۰۰-۹۷۸

فروشگاه	تهران- خیابان انقلاب - بین خیابان فروردین و منیرجی جاوید- رویروی دبیرخانه دانشگاه تهران- کتابفروشی فلاح تلفن: ۰۳۵۴-۶۶۴۱۰
دفتر انتشارات	تهران- خیابان انقلاب - خیابان اردیبهشت - بین بافی نژاد و جمهوری - ساختمان ۱۰ تلفن: ۰۶۶۴۶۵۸۳۱ - ۰۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۰۶۶۴۸۲۲۲۱
فروشگاه یزد	میدان آزادی (باغ ملی) - ابتدای خیابان فرخی - جنب مجتمع شماره تلفن: ۰۳۶۲۲۷۴۷۵ - ۰۳۶۲۲۶۷۷۱ - ۰۳۶۲۲۶۷۷۲

ایمیل و وبسایت: www.fadakbook.ir - fadakbook@gmail.com

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به مولف می باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از مولف ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات فدک ایستایس

در دوره‌های نثر

از دیدگاه تاریخی انواع نثر عبارت است از:

نثر مرسل (ساده)، این نثر معادل سبک خراسانی بوده و قرن سوم و چهارم و نیمه اول قرن پنجم را دربرمی‌گیرد.

نثر بینابین، در اواخر قرن پنجم و اوایل قرن ششم به کار می‌رفته است.

نثر فنی، مربوط به قرن ششم است.

نثر مصنوع (صنعتی)، این نوع نثر در قرن هفتم کاربرد داشته است.

نثر صنعتی و ساده، مربوط به قرن هشتم می‌باشد.

نثر ساده، در قرن نهم تا اوایل قرن دهم به کار رفته است.

نثر ساده‌ی معیوب، مربوط به قرن دهم تا اواسط قرن دوازدهم است.

نثر قائم مقام و تجدید حیات (نثر دوره‌ی قاجار) این نوع نثر، ساده و خوب می‌باشد.

نثر مردمی، مربوط به دوره‌ی مشروطه می‌باشد. مانند: نثر روزنامه.

نثر جدید، مانند: نثر رمان و نثر دانشگاهی

به لحاظ سبک شناسی انواع نثر سه دسته اند:

۱. نثر مرسل (ساده) ۲. نثر فنی ۳. نثر موزون (مسجع)
- نثر موزون (مسجع) خود به دو دسته‌ی زیر قابل تقسیم است:
۱. نثر موزون مرسل: مناجات خواجه عبدالله انصاری ۲. نثر موزون فنی: مقامات حمیدی

۱. در کدام قرن، نثر مصنوع (صنعتی) کاربرد داشته است؟ (ص ۱۵ س ۱۲)
- ✓ الف. قرن هفتم ب. قرن دهم ج. قرن هشتم د. قرن دوازدهم

انواع نثر از نظر معنایی عبارتند از:

۱. تاریخی ۲. مذهبی ۳. صوفیانه ۴. داستان‌های رمزی، عاشقانه، حماسی و....

نکته: در ادبیات برای تقسیم‌بندی انواع نوشته دو شکل بیرونی و درونی آن را در نظر می‌گیرند، شکل درونی، همان موضوعات معنوی از قبیل: لحن اثر، قصد گوینده و موضوع است. ولی شکل بیرونی بیشتر به ساختمان بیرونی اثر توجه دارد. مثل: لفظ، وزن و قافیه.

پرسش:

مراد از غزل چیست؟ شعری عاشقانه (شکل درونی) است که معمولاً از هفت بیت تشکیل شده است و قافیه و تخلص (شکل بیرونی) در آن مشخص است. داستان‌های تمثیلی معمولاً نمونه‌هایی در نثر مرسل دارند مثل: داستان‌های بیدپای، همچنین نمونه‌هایی نیز در نثر فنی دارند مثل: کلیله و دمنه. از جمله کتاب‌هایی که به نثر عرفانی مرسل نوشته شده‌اند می‌توان از «کشف‌الاسرار» و کتاب‌هایی که به نثر عرفانی فنی نوشته شده‌اند «مرصاد العباد» را نام برد.

۱. کدام یک جزء انواع نثر به لحاظ معنایی نیستند؟ (ص ۱۶ س ۹)

الف. نثر صوفیانه ب. نثر مذهبی ✓ ج. نثر مرسل د. نثر تاریخی

۲. کدام یک از داستان‌های تمثیلی نمونه‌هایی در نثر مرسل دارند؟ (ص ۱۶ س ۲۰)

الف. مرصاد العباد ب. کشف‌الاسرار ج. لیلی و مجنون ✓ د. داستان‌های بیدپای

فهرست مطالب

فصل ۱ نثر مرسل ۱

دوران سامانیان ۲

دوره‌ی غزنوی ۶

فصل ۲ نثر بینابین ۱۳

سلجوقیان ۱۴

فصل ۳ نثر موزون ۲۳

طبقات صوفیه ۲۴

یادگار شعر ایران پیش از اسلام ۲۵

فصل ۴ عصر سلجوقی، نثر فنی ۳۱

مقدمه ۳۲

نثر فنی ۳۲

فصل ۵ نثر ساده و بینابین قرن ششم ۴۱

نثر بینابین ۴۳

برخی از واژگان مهم ۴۴

فصل ۶ دو جریان ادبی در قرن ششم ۴۹

تمایل به زبان و ادب عربی ۵۰

تزیین و آرایه‌بندی ۵۰

فصل ۷ ادامه نثر فنی در قرن هفتم ۵۵

فصل ۸ امتزاج نثر موزون مرسل و فنی در قرن هفتم ۶۳

فصل ۹ هم مرسل، هم فنی ۷۱

مؤخره در کتب ساده‌ی قرن هفتم ۷۳

فصل ۱۰ اثرات حمله مغول ۷۷

فصل ۱۱ کتب ساده تاریخی قرن هشتم ۸۵

جامع‌التواریخ ۸۶

فصل ۱۲ کتب ادبی و عرفانی قرن هشتم ۹۳

فصل ۱۳ نثر در قرن نهم (عهد تیموری و شاه‌رخ‌ی) ۱۰۱

حرکت به سوی ساده نویسی ۱۰۳

رواج لغات ترکی ۱۰۳

تنزل تحقیق و تتبع ۱۰۳

مردمی شدن شعر ۱۰۴

برخی ویژگی‌های نویسندگان این دوره ۱۰۷

فصل ۱۴ نثر دوره صفوی (از قرن دهم تا میانه قرن دوازدهم) ۱۱۱

اوضاع نثر ۱۱۳

تذکره نویسی ۱۱۴

فرهنگ نویسی ۱۱۴

دساتیر (لغات جعلی) ۱۱۵

رمان نویسی ۱۱۶

داستان‌های دوره‌ی صفوی ۱۱۸

فصل ۱۵ از میانه قرن دوازدهم تا اواسط قرن چهاردهم (عصر قاجار) ۱۲۳

عصر قاجار ۱۲۴

نثر دوره مشروطه ۱۲۶

فصل ۱۶ نثر دوره معاصر ۱۳۱

داستان نویسی ۱۳۲

نثر تحقیقی یا دانشگاهی ۱۳۳

مقاله نویسی ۱۳۳

فصل ۱۷ در خاتمه کتاب ۱۳۷

نحوه‌های مختلف بررسی سبک نثر ۱۳۸

توجه به کتب تاریخی ۱۳۸

عقاید نویسندگان قدیم در مورد انواع نثر ۱۳۸

www.ketab.ir